

Університетська Думка

ОСВІТА
ДЛЯ СВІТЛА
І СВІТУ!

Виходить з 28 жовтня 1994 року

№8 (389), 17 жовтня 2012 р.

ДОРОГІ СТУДЕНТИ!

Щиро вітаю Вас з Днем українського студента! Серед усіх свят, які відзначає наша країна, це – унікальне. Воно не залишає байдужим нікого, хвилюючи не тільки молодь, що вступила у весну свого життя, а й тих, для кого незабутня студентська пора озивається лише теплими спогадами про себе.

Вітаю усіх, кому притаманна особлива сила – юнацьке завзяття і безмежний ентузіазм.

Пам'ятайте, що студентські роки – неповторна та відповідальна пора, коли навіть маленька перемога може стати запорукою життєвого успіху. Отож не витрачайте марно дорогоцінного часу: займайтеся улюбленою справою, беріть участь у цікавих проектах, навчайтеся, збагачуйте людство своїми яскравими ідеями.

Пишаюся тим, що студенти ТНЕУ підвищують престиж рідного університету, займаючи призові місця на олімпіадах, творчих конкурсах і спортивних змаганнях. Не сумніваюся, що Ваші знання будуть затребувані, а молодість, віра в себе, ініціативність і працелюбність дозволять реалізувати найсміливіші плани!

Дорогі студенти, разом з Вашими батьками і викладачами ми вболіваємо за Вас!

Бажаю усім оптимізму, правильних рішень, енергійного творчого життя, доброї долі, променистої студентської молодості та натхнення на добру науку і плідну працю!

Нехай щастить Вам на усіх життєвих дорогах!

*З повагою
ректор Тернопільського
національного економічного університету
С. І. Юрій*

МОЛОДІ НАУКОВЦІ УНІВЕРСИТЕТУ МАЮТЬ ВИСОКИЙ РЕЙТИНГ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

Тернопільський національний економічний університет має потужні наукові зв'язки із вищими навчальними закладами Німеччини, Канади, Америки, Англії, Франції та ін...

Днями горизонти співпраці ТНЕУ із закордонними вищими навчальними закладами розширилися, коли до нашого університету завітав декан факультету фізики університету Аристотеля міста Салоніки, професор Теодор Лаопулос, який під час зустрічі з проректором ТНЕУ

На фото:
мить підписання меморандуму

з науково-педагогічної роботи (міжнародні зв'язки) професором Богданом Луцівим підписали меморандум між керівництвом Україно-Американської програми з комп'ютерних наук (директор: к. т. н., доцент Ігор Палій) та Науково-дослідним інститутом інтелектуальних комп'ютерних систем ТНЕУ (науковий керівник: д.т.н., професор Анатолій Саченко) з однієї сторони та факультетом фізики університету Аристотеля з іншої сторони. Меморандум передбачає співпрацю у наукових дослідженнях, навчальному процесі та обміні науковцями й студентами. А передувала цьому багаторічна праця викладача кафедри інформаційно-обчислювальних систем та управління факультету комп'ютерних інформаційних технологій Андрія Борового над дисертаційною темою «Інформаційно-вимірвальна система дослідження параметрів енергоспоживання мікропроцесорів» під спільним керівництвом к. т. н., доцента, професора Володимира Кочана (ТНЕУ) та професора Теодора Лаопулоса (університет Аристоте-

ля, Греція), яку Андрій Модестович успішно захистив 27 вересня ц. р. на засіданні спеціалізованої вченої ради К 58.082.02.

Дане дослідження є черговим етапом тісної співпраці між двома науковими підрозділами, що розпочалась ще у 1997 році, коли професор Теодор Лаопулос і професор Анатолій Саченко подали спільний проект «Розробка інтелектуальної сенсорної системи», що виграв «Відкритий конкурс INTAS OPEN 97-0606».

Перед засіданням спеціалізованої Вченої ради нам вдалося кілька хвилин поспілкуватися із деканом факультету фізики університету Аристотеля м. Салоніки (Греція), професором Теодором Лаопулосом.

- Пане Теодоре, будь ласка, скажіть кілька слів і про Вашого аспіранта Андрія Борового, і про рівень підготовки його дисертаційної роботи.

- Скажу одразу, що Андрій Боровий мене не розчарував, - робота виконана на висо-

кому професійному рівні, аспірант успішно справився із завданням. Його робота отримала позитивні відгуки науковців з Італії, Іспанії, Чехії. Якиби було інакше, - я би не приїхав сюди. Наша співпраця була дуже плідною, тому й результат належний.

Цю роботу можна буде застосовувати для мінімізування споживання енергії для мобільників, бо це - мінікомп'ютери, у яких світ зацікавлений. Андрій Боровий - це мій перший студент із вашого університету, який понад півтора року працював у лабораторії електроніки і обчислювальної техніки університету Аристотеля,

отримав гранд від Грецького уряду. Спочатку, коли Андрій приїхав до Греції, ми спілкувалися лише англійською мовою, а згодом він на курсах із вивчення мов прекрасно опанував грецьку мову, і тепер ми поза проектом спілкуємось з ним грецькою мовою, а коли йдеться про науку, - одразу переходимо на англійську.

Андрій Боровий - перспективний науковець. Власне у Тернопільському національному економічному університеті молоді науковці мають високий рейтинг на міжнародному рівні. Це має велике значення, бо учні мають бути кращими за учителів.

У рамках цьогорічного візиту професор Теодор Лаопулос відвідав Науково-дослідний інститут інтелектуальних комп'ютерних систем, де ознайомився з останніми досягненнями науковців НДІ та прочитав англійську лекцію на тему «Покращення розуміння роботи однокристальних комп'ютерів» для студентів 1-3 курсів нашого університету.

Відділ інформації та зв'язків з громадськістю

НАВЧАТИСЯ НА ПІДГОТОВЧОМУ ВІДДІЛЕННІ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ - ЗАВЖДИ ЦІКАВО, ВЕСЕЛО І КОРИСНО

Процеси європейської інтеграції охоплюють дедалі більше сфер життєдіяльності. Україна чітко визначила орієнтир на входження в освітній простір Європи, здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог, наполегливо працює над приєднанням до Болонського процесу. Не став винятком і Тернопільський національний економічний університет, який досягнув визнання не тільки на теренах України, але й за кордоном. Підтвердженням є те, що студенти з Алжиру, Індії, Пакистану, Екваторіальної Гвінеї, Нігерії, Гвінеї, Замбії, Зімбабве, Гани, Кот-д'Івуару, Конго, Габону, Камеруну, Єгипту, В'єтнаму, Анголи, Узбекистану, Азербайджану та інших країн навчаються у нашому вищому навчальному закладі.

Першим кроком на шляху всебічної адаптації до нових умов навчання стало підготовче відділення для іноземних громадян, яке розпочало свою роботу наказом № 138 «Про створення підготовчого відділення для іноземних громадян» від 09.11.2005 року і діє згідно з ліцензією АБ Міністерства освіти і науки України від 23 лютого 2006 року за № 298874.

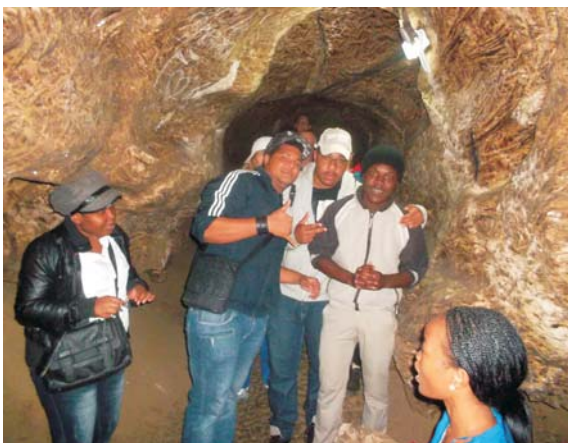
Адміністрацією університету для слухачів підготовчого відділення створені належні умови для навчання і самостійної роботи із опанування української літературної мови, культури усного й писемного мовлення, навичок комунікативно виправданого користування засобами мови в різних життєвих ситуаціях; також вони вивчають основи економіки, математики, краєзнавства, економічної й соціальної географії світу, інформатики, працюють в читальних залах, комп'ютерних лабораторіях, користуються електронною бібліотекою. Під час навчання в нашому університеті іноземні студенти мають можливість самовиразитися.

Історія українського народу, культура і звичаї нашого краю також цікавлять наших іноземних гостей, для яких у позанавчальний час проводимо екскурсії як Тернопіллям, так і визначними місцями України. Іноземці радо відвідують тернопільський обласний краєзнавчий музей, Збарзький замок, печери «Кришталева», «Вертеба» та інші мальовничі місця нашої Батьківщини.

Навчатися на підготовчому відділенні для іноземних громадян Тернопільського національного економічного університету - завжди цікаво, весело і корисно!!

Олег ГУМЕН,

завідувач підготовчого відділення для іноземних громадян

СТУДЕНТСЬКА НАУКА - ПЕРШИЙ КРОК ДО ВЕЛИКИХ ДОСЯГНЕНЬ!

Сучасний фахівець повинен бути гармонійно розвинутою людиною, яка володіє високими особистісними якостями і при цьому має можливість максимально реалізувати свій творчий та інтелектуальний потенціал. Суть освіти та її головне завдання – навчити мислити, самостійно здобувати знання, постійно підвищувати свій теоретичний і професійний рівень, адаптуватися до суспільних відносин, що швидко змінюються. Розв'язанню цих завдань сприяє вища школа. У Тернопільському національному економічному університеті особлива увага приділяється роботі із залучення обдарованої студентської молоді до науково-дослідної і науково-практичної роботи. З якою метою це робиться, – читачам «Університетської думки» розповідає голова Студентського наукового товариства **Ольга Коваль:**

- Залучення обдарованої студентської молоді до науково-дослідної і науково-практичної роботи сприяє поглибленню і закріпленню студентами теоретичних знань, отриманню навиків проведення наукових досліджень, підвищенню якості підготовки та професійного виховання фахівців, здатних творчо застосовувати у практичній діяльності сучасні досягнення науки і техніки.

- Олю, як об'єднуються студенти, що пробують себе на науковій стежині, хто допомагає вам із вирішенням матеріальних питань, адже будь які заходи – це досить затратно, як для студентів?

- Понад 44 роки тому у нашому вищому навчальному закладі було створено Студентське наукове товариство задля суттєвої допомоги в організації участі майбутніх фахівців у конкурсах наукових робіт, студентських олімпіадах, наукових конференціях, сприяння у зміцненні молодіжних наукових зв'язків з навчальними закладами України та інших країн світу. І ми – теперішня студентська молодь, гуртуємося довкола товариства, переймаючи естафету у старшокласників, що зобов'язує нас бути гідними своїх попередників, бо чимало нинішніх докторів і кандидатів наук починали колись зі студентського наукового товариства.

Адміністрація університету і особисто ректор С. І. Юрій із великим розумінням ставляться до нас, прислухаються до наших пропозицій і вирішують наші матеріальні питання. Зокрема, нам оплачуються відрядження для участі у конференціях, семінарах чи круглих столах, які проводять вищі навчальні заклади України; ми маємо можливість збиратися у затишному приміщенні, яке обладнане комп'ютерною технікою, маємо безкоштовний доступ до всесвітньої мережі інтернет; університет постійно виділяє зали, в яких ми проводимо конференції, семінари, круглі столи; приїжджі учасники конференцій з числа студентів забезпечуються проживанням і харчуванням, – адже саме так ставляться і до нас в інших вищих навчальних закладах України, куди ми приїжджаємо на аналогічні заходи.

- Так приємно чути, Олю, що ти вболіваєш за долю університету...

- Університет для мене не просто вищий навчальний заклад. Це – вища школа, яку свого часу закінчили мої батьки. Тато, закінчивши факультет обліку та аудиту, був направлений на роботу в Ялту, куди він поїхав разом із моєю матір'ю, яка закінчила факультет банківського бізнесу. Отож, я належу до династії випускників університету, тому не можу не вчитися.

- Олю, ти багато часу відляєш навчанню, а коли займаєшся науковими пошуками?

- Бачите, я зрозуміла, що для того, щоби стати висококваліфікованим фахівцем, професіоналом своєї справи, молода людина повинна мати широке коло інтересів, що допомагає їй у науковому пошуку. Члени СНТ побували в Національному Банку України (м. Київ), в Музеї зброї «Арсенал» (м. Львів). Центр психологічної допомоги університету допомагає нам бути сміливішими в публічних виступах; з 2012 року СНТ тісно співпрацює з Молодіжним дипломатичним корпусом, у рамках проекту «Факультет міжнародного співробітництва та молодіжної громадської дипломатії». Завдяки такій співпраці студенти факультету банківського бізнесу, факультету фінансів, факультету економіки та управління спільно працюють над розробкою програми соціального розвитку молоді міста Тернополя.

- Скажи, будь ласка, студенти якого факультету допомагають тобі і зовсім не боїться труднощів?

- Найпрацьовитішими є студенти факультету банківського бізнесу, які об'єднані у два наукових студентських гуртки «Грошова парадигма» і «Банківський аналітик», випускають газету, проводять круглі столи... Організаційні моменти в Студентському науковому товаристві найкраще вирішують активні і креативні фінансисти; комп'ютерщики допомагають нам із розробкою сайту товариства; міжнародники, які бувають на стажуванні чи на навчанні за кордоном, налагоджують співпрацю із науковими товариствами зарубіжних вищих навчальних закладів...

Взагалі, студенти усіх факультетів беруть активну участь у житті Студентського наукового товариства університету, і тільки на юридичному факультеті нам довелося заново створити студентське наукове товариство.

- Олю, чи має студентське наукове товариство певні традиції?

- Доброю традицією є участь студентів – як майбутніх науковців, у конкурсах наукових робіт. Проведення таких заходів дозволяє студентам удосконалювати свою наукову роботу, оволодівати професійними знаннями та вміннями і згодом якісно виконувати дипломні дослідження. За підсумками університетських відбіркових турів кращі студентські роботи направляються на Всеукраїнські конкурси. Так, у II

турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з бухгалтерського обліку, який проходив у березні 2012 року, дипломом I ступеня та грамотою за найкращу презентацію, була нагороджена Кухар Ольга (випускниця кафедри обліку у виробничій сфері). Такі високі досягнення – показник знань студентів і, безперечно, заслуга всього колективу університету.

- Чи вдається розширювати діяльність студентського наукового товариства?

- За підтримки наставника студентського наукового товариства – доктора економічних наук Задорожного Зіновія Васильовича, у навчальному році 2011-2012 рр. на факультетів обліку та аудиту був вперше створений науковий гурток при кафедрі обліку у виробничій сфері.

- Що конкретно зробила адміністрація університету в плані залучення обдарованої студентської молоді до науково-дослідної і науково-практичної роботи?

- Керівництво університету створило належні умови для творчого та інтелектуального розвитку студентів. Зокрема, завдяки новій модернізованій бібліотеці майбутні науковці – студенти Тернопільського національного економічного університету мають вільний доступ до різноманітних джерел інформації. Тримати руку на пульсі освітніх новин допомагає студентам безкоштовний WI-FI на території всього університету.

На сьогодні Студентське наукове товариство стало невід'ємною складовою постулу вищого навчального закладу, адже наші здобутки – цеглинка у його зростанні.

Хочеться побажати майбутнім науковцям завжди і в усьому бути найкращими та підвищувати своїми досягненнями престиж нашого університету!

**Поступ молодих науковців вивчала
Марія БАЛІЦЬКА**

Гість редакції

Григорій МОНАСТІРСЬКИЙ:

ФЛАГМАНОМ МОЛОДІЖНОЇ НАУКИ В УНІВЕРСИТЕТІ СТАЛА РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Інформаційна довідка:

Григорій Леонардович МОНАСТІРСЬКИЙ (1978 р. н.) – доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри державного і муніципального управління. З 2004 року – голова Ради молодих вчених ТНЕУ, з 2006 року – заступник голови президії Західноукраїнської регіональної ради молодих вчених, з 2012 року – член Ради молодих учених при Державному агентстві з питань науки, інновацій та інформатизації України. З 2003 року – заступник головного редактора збірника наукових праць молодих вчених ТНЕУ «Наука молода». Володар гранту Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених 2009 року. Стипендіат Кабінету Міністрів України для молодих учених (2004–2006 роки). Стипендіат ректора ТНЕУ для молодих учених 2008 року. Життєве кредо – «Per aspera ad astra (лат.) – Через терни до зірок».

- Григорію Леонардовичу, охарактеризуйте, будь ласка, поступ молоді науки нашого університету за останнє десятиріччя і розкажіть про крила, які допомагають сягнути мрії.

- Про поступ молоді науки в ТНЕУ за останнє десятиріччя свідчать наші здобутки. Наші молоді вчені є лауреатами Премії Президента України для молодих вчених, стипендіатами Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених, стипендіатами Кабінету Міністрів України для молодих учених, володарями грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених. Понад 40% в загальній чисельності науково-педагогічних працівників університету – це молоді науковці. Частка молодих вчених в загальній чисельності кандидатів наук у нас сягає 33%, тоді, як в середньому по Україні, 18%. Кандидат наук університету має, в середньому, 40 років, в Україні – понад 50 років. Про

Коли я бачу мудрі старання людини, - мені хочеться хоч чимось прислухатися з ініціативою нею справі. Спостерігаючи кілька років поспіль за роботою Міжнародних конференцій, які організовує і проводить Рада молодих вчених Тернопільського національного економічного університету, започаткувала випуск інформаційного бюлетеня «Наукові обрії», який цікавий уже тим, що народжується за одну ніч, і молоді науковці, які вчора виступали з доповідями на пленарних засіданнях чи дискутували під час роботи у секціях, - наступного ранку уже бачать результати своєї праці... Звісно, це краплинка у морі цікавих, креативних і перспективних кроків, які робить молода наука під керівництвом доктора економічних наук, доцента Григорія МОНАСТІРСЬКОГО, який сьогодні завітав у гості до редакції газети університету «Університетська думка».

що свідчать ці цифри? Вони свідчать про те, що ректор нашого університету обрав та реалізовує вірну стратегію, яка визначена в Комплексній цільовій програмі «Молоді кадри» на період до 2020 року. В нас створено всі умови, щоб не покидаючи стін університету, пройти шлях від студента до доктора наук. Університет фінансує наукові відрядження аспірантів і докторантів, участь у міжнародних та всеукраїнських конференціях, видання монографій, фахових видань, збірників матеріалів молодіжних та студентських конференцій. У нас функціонує сучасна бібліотека, ми маємо безкоштовний доступ до найкращих світових інформаційних ресурсів; панує атмосфера плекання молодих кадрів. Університет – це інноваційний креативний заклад XXI століття. Звичайно це покладає на нас, молодих науковців, особливу відповідальність.

- Хто є флагманом молодіжної науки нашого університету?

- Флагманом молодіжної науки в університеті стала Рада молодих вчених – сучасна корпоративна організація, команда, здатна впоратися з найскладнішими завданнями. Сьогодні вона об'єднує 42 молодих науковців, 3 з яких є докторами наук, 33 – кандидатами наук. Про результативність діяльності Ради свідчать її здобутки. Щорічна Міжнародна конференція молодих вчених визнана Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України однією з найкращих молодіжних конференцій України, збірник наукових праць «Наука молода» – перше фахове молодіжне видання в Україні, Рада молодих вчених ТНЕУ стала співзасновником Ради молодих учених при Державному агентстві з питань науки, інновацій та інформатизації України. Бути членом Ради молодих вчених є престижно, з нами рахуються, ми стали повноправним суб'єктом наукового розвитку Університету, забезпечуючи практичну реалізацію його національного статусу.

- Якоюсь студенти з Донецька і з Сум розповідали, що вони стають у чергу, щоби взяти участь у Міжнародних науково-практичних конференціях, які щороку проводяться в ТНЕУ... Чим притягує молодих науковців не лише з України, а й з-за кордону?

- Напевне, новачками... Сьогодні Рада молодих вчених розпочала підготовку до Десятої ювілейної Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації», яка відбудеться в лютому 2013 року та стане своєрідним підсумком циклу молодіжних наукових заходів, започаткованих ще у 2004 році. Вже зараз ми ведемо перемовини із зарубіжними вищими навчальними закладами різних країн, для того, щоб залучити нові ідеї, бачення, віднайти нові розв'язки. Значно відкоригуємо змістове наповнення напрямків конференції. Міркуємо над

№8 (389) 17 жовтня 2012 р.

тим, як активізувати використання сучасних інформаційних технологій. Саме ця конференція має розпочати нову сторінку в історії Ради молодих вчених, адже збереження й примноження славних традицій нашого університету стане справою нового покоління молодих науковців.

- Можливо, Ви придумали формулу успіху Ради молодих вчених університету...

- Формула нашого успіху — це поєднання інтелектуального капіталу наших Учителів та нашої модерної амбітності. Наша сила в єдності. В самовідданій роботі згуртованої гнучкої креативної команди — Ради молодих вчених, якою я пишаюся. Але без допомоги та підтримки керівництва університету наша формула не мала би успіху.

- Григорію Леонардовичу, за останні десять років стільки уже придумано, запроваджено, зініційовано... Але справа має поступ лише тоді, коли бачить нові горизонти...

- Так, багато зроблено. Але життя диктує нові завдання та вимальовує нові перспективи. Сьогодні необхідно активізувати взаємодію із молодими вченими зарубіжних країн. Потрібно постійно відшукувати й виховувати талановиту студентську молодь, яка має забезпечити спадковість молодіжної науки. Стимулювання наукової діяльності молодих вчених потребує особливої уваги, зокрема щодо пошуку шляхів вирішення житлової проблеми молодих докторів та кандидатів наук. Я переконаний, що дружньому колективу нашого університету це вдасться, оскільки підтримка молоді науки — це пріоритет діяльності керівництва ТНЕУ.

**Розмову вела
Марія БАЛІЦЬКА,
головний редактор газети ТНЕУ
«Університетська думка»**

**ЧАСОПИС «СВІТ ФІНАНСІВ» -
один із найпопулярніших
спеціалізованих видань в Україні**

Вагомим внеском ТНЕУ у розвиток фінансової науки є видання наукового журналу «Світ фінансів», який заснований у травні 2004 року і входить до переліку фахових видань Вищої атестаційної комісії у галузі економічних наук України. Зініціював створення видання ректор університету, д.е.н., професор Сергій Ілліч Юрій, який є Головним редактором журналу. Відтоді щоквартально у журналі публікуються матеріали, в яких висвітлюються нагальні проблеми фінансової реструктуризації в Україні, шляхи оздоровлення фінансової системи та інституційні реформи в реальному й фінансовому секторах економіки. Рубрики журналу включають актуальні питання теорії грошей, фінансів і кредиту; проблеми у сфері державних фінансів; оподаткування і фіскальної політики; державного адміністрування і фінансового менеджменту; банківської справи й монетарної політики; ринку фінансових послуг і міжнародних фінансів.

Фактично, «Світ фінансів» є одним із найпопулярніших спеціалізованих видань в Україні, яке присвячене створенню наукового підґрунтя для здійснення фінансових трансакцій, що визначають тенденції розвитку сучасної глобальної економіки. Підтвердженням цього є те, що у нашому журналі публікують свої наукові доробки автори з усіх регіонів країни. Це і відомі науковці, і молоді вчені, які прагнуть по-новому розглянути ті чи інші проблеми фінансової теорії і практики. Свій позитивний імідж журнал здобув завдяки якісному підбору матеріалів і водночас наданню рівних можливостей опублікування своїх матеріалів для вчених і фахівців-практиків. Єдина умова для усіх авторів – високий науково-практичний рівень статей, що подаються для опублікування і їхня відповідність встановленим вимогам. Тому матеріали, які надсилаються до журналу, перед публікацією ретельно рецензуються незалежними фахівцями, які ведуть дослідження в області, наближених до тематики статті.

Видання журналу забезпечує редакційна колегія, у складі якої люди з багаторічним досвідом роботи у сфері фінансів та поліграфії. Перед друком кожного номеру Головний редактор проводить засідання редакційної колегії, на якому розглядаються усі прорецензовані статті. При цьому Сергій Ілліч вивчає весь поданий матеріал і виносить на обговорення проблемні питання. Спільним рішенням викремлюються ті статті, які можуть бути опубліковані, та ті, які не відповідають встановленим вимогам. Такий підхід до рецензування і ретельного відбору поданого матеріалу до друку має свої ефекти, по-перше – захищає авторів від можливих грубих помилок або плагіатів, а, по-друге, гарантує високий рівень наукових публікацій, що, звичайно, сприяє підтриманню позитивного іміджу і популярності журналу в Україні.

Запрошуємо до творчої співпраці та реалізації конструктивних ідей і фундаментальних теоретичних пошуків усіх, хто виявляє інтерес до фінансової теорії і практики.
**Оксана ДЕСЯТНЮК,
заступник головного редактора,
доктор економічних наук**

Олександр ДЗЮБЛЮК:
«УНІВЕРСИТЕТ НАЛАГОДИВ
ЕФЕКТИВНУ РОБОТУ
НАУКОВИХ ШКІЛ І СТАВ НЕ
ТІЛЬКИ КУЗНЕЮ КАДРІВ ДЛЯ
ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ,
А Й СПРАВЖНІМ
ПОТУЖНИМ ЦЕНТРОМ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ
НАУКИ НАШОЇ ДЕРЖАВИ»

Одним із основних критеріїв розвитку суспільства є рівень освіченості населення та присутність наукової еліти, адже сьогодні, коли екстенсивні методи розвитку держави практично вичерпані, найважливішою стратегічною метою державотворення є всебічна підтримка освіти та науки. Важливість державної підтримки науки і техніки, впровадження, майже, у всі сфери суспільного розвитку наукових розробок та інновацій довели такі країни як Сінгапур, Гонконг, США, Японія, адже саме ці країни, використовуючи передові технології та наукові рішення, спромоглися надзвичайно швидко підняти рівень добробуту населення, досягти високого економічного рівня розвитку, зберегти і примножити науковий потенціал. В Україні, де в силу різних причин підтримка освіти і науки залишається на досить низькому рівні, на перший план виходить ентузіазм потужних наукових осередків – університетів. Саме завдяки важкій і клопіткій праці викладачів та науковців вітчизняних вищих навчальних закладів поступово формується нова молода наукова еліта і виховуються справжні фахівці своєї справи.

Одним із потужних наукових та освітніх осередків України, звісно, є Тернопільський національний економічний університет, який за короткий час під керівництвом ректора Сергія Ілліча Юрія, налагодив ефективну роботу наукових шкіл і став не тільки кузницею кадрів для вітчизняної економіки, а й справжнім потужним центром розвитку економічної науки нашої держави. Про високий рівень наукового потенціалу Тернопільського національного економічного університету свідчить велика кількість наукових розробок, досліджень в рамках держбюджетних тем, грантів, проведення багатьох міжнародних конференцій, семінарів, круглих столів та симпозіумів, видавництво найкращих в Україні монографій та підручників, участі науковців у різного роду робочих групах з вирішення питань державотворення.

Реалії сучасного розвитку нашої держави, що супроводжуються, передусім, економічною нестабільністю, вимагають від науковців університету докласти максимум зусиль, спрямованих на швидке вирішення економічних негараздів. Рушійною силою розвитку вітчизняної економіки на сучасному етапі, безперечно, є ефективне функціонування банківської системи, що зводиться до нагромадження тимчасово вільних коштів та перерозподілу їх в ті галузі економіки, які потребують додаткових ресурсів для свого розвитку.

Саме над проблематикою підвищення ефективності функціонування банківської системи та забезпечення макроекономічної стабілізації в Україні працює кафедра банківської справи ТНЕУ, а сама банківська наука, за активного сприяння керівництва університету,

вийшла нині на провідні позиції та здобула визнання у масштабах всієї держави.

Об'єднуючи в собі високопрофесійний, злагоджений колектив науковців, кваліфікованих спеціалістів з банківської справи, кафедра здійснює фундаментальні і прикладні дослідження в галузі грошей, кредиту та банківського бізнесу, що мають на меті розробку пропозицій і рекомендацій з питань оптимізації функціонування вітчизняної грошової і кредитної системи, розвитку сучасних банківських продуктів і технологій, монетарного регулювання, антикризових заходів, модернізації банківської системи та удосконалення її структури; підготовку і опублікування монографічних робіт; видання підручників і навчальних посібників з елементами наукових досліджень; підготовку наукових статей, брошур, тез доповідей; участь в наукових конференціях, семінарах, круглих столах; проведення наукових досліджень в рамках затверджених тем науково-дослідної роботи кафедри.

За порівняно коротку історію роботи колективом кафедри банківської справи було опубліковано більш, ніж 200 наукових статей у провідних фахових виданнях України, більш, ніж 300 тез доповідей на наукових конференціях, круглих столах, семінарах, а також за сприяння Вченої ради видано три колективні монографії – «Грошово-кредитна система України в умовах ринкових перетворень в економіці», «Розвиток банківської системи України як основа реалізації стратегії економічного зростання», «Банківська система України: становлення і розвиток в умовах глобалізації економічних процесів».

На найвищому рівні кафедра банківської справи забезпечує організацію навчального процесу з ура-

На фото: Сергій Ілліч Юрій завжди знаходить час для наукових заходів, організованих кафедрою банківської справи та її студентськими науковими гуртками

№8 (389) 17 жовтня 2012 р.

хуванням передового вітчизняного і зарубіжного досвіду роботи вищих навчальних закладів і кредитних установ. Виявом цього є викладання кафедрою навчальних дисциплін, що забезпечують якісну підготовку студентів за трьома освітньо-кваліфікаційними рівнями: «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». Загалом сукупність дисциплін кафедри банківської справи відображає практично увесь спектр функціонування сучасної кредитної системи: від теорії грошей і банківських операцій до новітніх форм організації банківського кредитування і нетрадиційних банківських послуг, проведення грошово-кредитної і валютної політики, регулювання діяльності банків, одним словом усього, що необхідно сьогодні знати висококваліфікованому банкірові. Саме ж викладання матеріалів на лекціях та їхнє обговорення на практичних заняттях, здійснюється у максимальних доступних та цікавих для студентів формах.

Серед основних начально-методичних праць професорсько-викладацького колективу кафедри банківської справи можна виділити підручники з дисциплін: «Гроші та кредит», «Валютна політика», «Банківські операції», які є одними з кращих в Україні; навчальні та навчально-методичні посібники з дисциплін: «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн», «Центральний банк і грошово-кредитна політика», «Банківські електронні послуги», «Платіжні системи», «Міжнародна комерційна діяльність банків», «Міжнародні ринки грошей і капіталів», «Історія грошей і банківництва».

Окрім ефективної організації навчального процесу та високого рівня проведення наукових досліджень, велику роботу кафедра банківської справи здійснює і для всебічного розвитку та виховання студентів, адже як говорив Сократ: «Виховання – справа важка, і поліпшення його умов – один зі священних обов'язків кожної людини, бо немає нічого важливішого, як освіта самого себе і своїх ближніх». Саме керуючись цим девізом, при кафедрі банківської справи діють два студентські наукові гуртки «Банківський аналітик» та «Грошова парадигма», основною метою яких є підвищення якості підготовки висококваліфікованих банківських управлінців та працівників, формування особистості майбутнього вченого, що в цілому матиме позитивний вплив на розвиток покоління нової генерації, адаптованого до динамічних глобалізаційних економічних процесів.

Про високий ефективність роботи студентських наукових гуртків кафедри банківської справи свідчить проведення Всеукраїнських наукових конференцій, міжнародних круглих столів, наукових семінарів, кількість учасників яких щороку зростає, а рівень організації є одним з найкращих в Україні. Активна наукова діяльність гуртків є запорукою здобуття студентами багатьох нагород на Всеукраїнських конкурсах наукових робіт, олімпіадах та конференціях.

Звісно, такі високі здобутки кафедри банківської справи та студентських

наукових гуртків є неможливими без всебічної підтримки з боку ректора, адже саме завдяки його великій ролі у розвитку університету в науковому плані кафедра банківської справи та її наукові гуртки завжди отримують підтримку при організації різного роду наукових заходів, публікації монографій, участі у наукових конференціях за межами університету. Більше того, надзвичайно приємним як для викладачів, так і для студентів, є той факт, що Сергій Ілліч, незважаючи на значну завантаженість справами, завжди знаходить час для виступу із ґрунтовними доповідями на наукових заходах, організованих кафедрою банківської справи та її студентськими науковими гуртками, адже не кожен день для молодого покоління студентів-науковців

випадає нагода поспілкуватися із людиною з великою життєвою мудрістю, знаним в Україні та далеко за її межами вченим.

Відчуваючи підтримку ректора університету, професорсько-викладацький склад кафедри банківської справи та студенти-учасники наукових гуртків надихаються все новими ідеями формування позитивного іміджу Університету як головного осередка економічних знань в державі, розвитку банківської науки як теоретичної основи практичних перетворень в економіці України в інтересах усього суспільства.

Олександр ДЗЮБЛЮК,
доктор економічних наук,
професор, завідувач кафедри
банківської справи

ІСТОРІЯ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО

ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ – У СВІТЛИНАХ:

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛАБОРАТОРІЇ ІНТЕРАКТИВНИХ ТА ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ТНЕУ Є НАЙКРАЩИМ СЕРЕД ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ НЕ ЛИШЕ ОБЛАСТІ, А Й УКРАЇНИ

Знання іноземних мов – це потреба сьогодення, адже інтеграція України в європейський простір вимагає від молодих фахівців вільного володіння ними. Тернопільський національний економічний університет, ідучи в ногу з часом, у 2004 році створив Консультаційний центр з вивчення іноземних мов, який надає можливість студентам університету поглибити та розширити свої знання.

На запитання «Університетської думки» відповідає викладач кафедри іноземних мов та Консультаційного центру з вивчення іноземних мов ТНЕУ Руслана ЛУЦІВ

- Руслано Степанівно, скажіть будь ласка, що стало поштовхом для створення у ТНЕУ Консультаційного центру з вивчення іноземних мов?

- Насамперед, бажання студентів університету покращити рівень володіння іноземними мовами, а також прагнення викладачів оптимізувати навчальний процес, а також зробити його цікавішим.

- Що можете сказати про матеріально-технічне забезпечення лабораторії інтерактивних та інноваційних методів вивчення іноземних мов.

- На думку стипендіата за програмою Держдепартаменту США, викладача-методиста Керол Хаддавей, волонтерів Корпусу Миру США та викладачів кафедри іноземних мов університету, матеріально-технічне забезпечення нашої лабораторії, власне аудиторії, є найкращим серед вищих навчальних закладів не лише області, а й України, адже, як зізналася сама Керол Хаддавей, що саме у ТНЕУ вперше у своєму житті вона мала можливість скористатися «смартдошкою».

- Руслано Степанівно, що ж це за така інтерактивна дошка, про яку так багато із захопленням розповідають студенти?

- Інтерактивна дошка – звичайнісінький – усім знайомий нам, викладачам, монітор комп'ютера з можливістю введення будь-яких даних у комп'ютер безпосередньо з робочої поверхні дошки. Ця дошка, що під'єднана до Інтернету, вигідно поєднує в собі звукові, екранні та аудіозвукові технічні засоби навчання. Корисний та цікавий відповідний матеріал та автентичний ресурс можна знайти у багатьох джерелах буквально за лічені секунди і відкрити їх для загалу. Студенти також можуть писати спеціальною ручкою зверху на зображеннях, підкреслювати або виділяти слова різними кольорами, застосовувати різноманітні шрифти або використовувати додаткові функції, щоб «сховати» або показати те чи інше зображення на екрані. Зображення можна пересувати на екрані за допомогою ручки. Зміст попередніх занять можна архівувати, як і інші файли, що їх можна накопичувати у комп'ютері. Це означає, що весь

потужний банк ресурсів до послуг і викладача, і студента — відразу після легкого дотику ручки. Взагалі, можливості в інтерактивної дошки, практично, безмежні, і через те вона є принципово новим і ефективним інтерактивним технічним засобом навчання.

- Руслано Степанівно, чи полегшують новітні технології працю викладача?

- О, так... Кожного разу, коли створюю наступний проект або ж готуюся до заняття, я відчуваю неймовірне задоволення від роботи, а ще більше від результату. Бажаю кожному спробувати хоча б раз використати мультимедійні технології, а далі ви вже не зможете інакше. Вважаю, що основним показником того, що я на правильному шляху – це очі студентів, які із захопленням і неймовірним бажанням працюють на таких заняттях, а також беруть активну участь у їх розробці та підборі матеріалу.

...Колись в аудиторіях і викладачі, і студенти крейдю писали на дошці теми і завдання, приклади і формули, чи креслили потрібні графіки, рисунки... Їхні руки, одяг, а часом й обличчя були у крейді...

Тепер же викладач вмикає комп'ютер, натискає кілька клавіш і на смартдошці висвітлюється уся необхідна інформація. Викладачу ж залишається лише керувати процесом навчання та додавати коментарі, а студентам - уважно слухати викладача та слідкувати за зміною кадрів на екрані.

Говорячи про навчальні інновації у практиці Тернопільського національного економічного університету, бачу, що саме інформаційні технології дають простір для творчості, польоту думки, вираження внутрішнього «я» кожної особистості.

Інтерактивну дошку розглядала
Марія БАЛІЦЬКА

На фото - волонтер Корпусу Миру США Хьстон Веддінг (у центрі) разом зі студентами університету

СТУДЕНТИ УНІВЕРСИТЕТУ РОЗУМІЮТЬ, ЩО ЗВАННЯ МОЛОДШОГО ЛЕЙТЕНАНТА ЗАПАСУ, ОТРИМАНЕ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ НАВЧАННЯ У ЦЕНТРІ ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРІВ ЗАПАСУ ТНЕУ, СПРИЯТИМЕ ШВИДШОМУ ЗРОСТАННЮ ЇХНЬОЇ ВІЙСЬКОВОЇ КАР'ЄРИ

Одним із структурних підрозділів Тернопільського національного економічного університету є Центр підготовки офіцерів запасу ТНЕУ, що був створений у 2005 році на підставі Договору про військову підготовку офіцерів запасу, який підписали Львівський військовий орден Червоної Зірки інститут ім. гетьмана Петра Сагайдачного Національного університету «Львівська політехніка» в особі начальника генерал-майора ТКАЧУКА Павла Петровича і Тернопільський державний економічний університет в особі ректора ЮРІЯ Сергія Ілліча.

Центр підготовки офіцерів запасу ТНЕУ, який очолює полковник Володимир ГУКАЛЮК, проводить навчально-виховну та методичну діяльність з військово-професійної підготовки студентів університету, які виявили бажання отримати військову підготовку за програмою офіцерів запасу.

- Володимире Івановичу, що потрібно студентам для того, аби навчатися у Центрі підготовки офіцерів запасу ТНЕУ?

- Студент, насамперед, має виявити бажання навчатися на військовій кафедрі. Відтак, із числа бажаних професіонали відбирають студентів з урахуванням їх моральних та ділових якостей, за результатами їхньої успішності; за висновками військово-лікарської комісії...

- Стрйовий вишкіл завжди підкреслює осянку молодих людей... Володимире Івановичу, скажіть, будь ласка, чи можна вважати, що ви готуєте майбутніх командирів підрозділів, і що, власне, є предметом військової підготовки?

- Предметом військової підготовки є: вивчення основ педагогічної теорії, організації та методики реалізації морально-психологічного та виховного впливу на військовослужбовців та військові колективи з метою формування у них високих моральних і бойових якостей, бойової майстерності, розвитку їх розумових сил, необхідних для високої професійної підготовки; вивчення Статутів Збройних Сил України затверджених Верховною Радою України 24 березня 1999 р., які є зводом законів, що регламентують взаємовідносини між військовослужбовцями, їх життя, побут і службу діяльність; удосконалення

стройового вишколу, отриманого під час початкової військової підготовки; підготовка майбутнього командира взводу (роты) до управління строєм; вивчення основних стройових прийомів; навчання студентів вмілому і повному використанню високих вогневих можливостей зброї в різних умовах ведення бойових дій; оволодіння способами вивчення і оцінки місцевості в полі та за топографічною картою і т.ін...

- Володимире Івановичу, коли студентам дають у руки зброю?

- Студенти під час навчання набувають навиків для виконання вправ зі стрілецької зброї, а також знайомляться з іншими видами озброєння; вивчають будову бронетранспортера, бойової машини піхоти, артилерійських систем...

- Що може стати причиною відрахування студента із військової кафедри?

- Якщо студент порушує правила внутрішнього розпорядку чи не виконує навчальні програми, це може стати причиною його відрахування із військової кафедри. Однак, студенти Тернопільського національного економічного університету дорожать навчанням на військовій кафедрі, а це свідчить про те, що і ми зробили правильний вибір, і що студенти бажать стати справжніми чоловіками!

А тепер слово –

майбутнім офіцерам запасу:

Володимир ІВАСЕЧКО (ФМО-41, ЗНА-46):

- Навчання в Центрі підготовки офіцерів запасу на військовій кафедрі, що діє в Тернопільському національному економічному університеті, дає нам можливість, фактично, здобути військову освіту, адже після закінчення навчання ми отримуємо військові квитки, військове звання молодшого лейтенанта запасу, а це, у свою чергу, відчиняє нам двері до працевлаштування в державних та силових структурах, зокрема в митній службі, право на яку дає спеціальність «Фінанси в системі митних органів», яку я здобуваю уже четвертий рік на факультеті фінансів ТНЕУ. Отримавши військове звання, ми будемо належати до офіцерського складу, що сприятиме швидшому росту кар'єри як в органах військової, так і державної служби.

Власне, саме через рідкісну спеціальність, а також і через наявність військової кафедри, - серед вищих навчальних закладів України я обрав Тернопільський національний економічний університет, бо мрію працювати в митних органах, а військова освіта дасть можливість швидше здійснити мрію...

Євген ЗАЙКА (ФМО-43, ЗНА-46):

Дуже добре, що в університеті є Центр підготовки офіцерів запасу, де я навчаюся уже другий рік. І хоча моя спеціальність на факультеті фінансів «Фінанси в системі митних органів» забирає багато часу і зусиль, але мені вдається усе поєднувати за рахунок того, що займаюся за індивідуальним графіком у дні, коли маю заняття на військовій кафедрі. Навантаження неабияке, але результат того вартує. У Центрі підготовки офіцерів запасу ТНЕУ я займаюся у групі застосування наземної артилерії. Поки що вивчаємо техніку і зброю теоретично.

Взагалі, військова підготовка дисциплінує молодих людей, вчить бути відповідальнішими за свої вчинки; особливо польові заняття, які проходять на полегоні, вчать бути мужніми, сміливими, витривалими.

Практичні заняття у нас будуть влітку, як підсумок навчання, де ми повинні будемо поєднати науку з практикою, тобто закріпити набуті теоретичні знання і скласти іспит перед державною комісією, щоби гідно поповнити ряди офіцерів запасу.

На військовій кафедрі побувала
Марія БАЛІЦЬКА

Студентський дім

Олег ВАЦЛАВСЬКИЙ:

«П'ЯТИЙ РІК МЕШКАЮ У ГУРТОЖИТКУ ЗАВДЯКИ ВІДМІННИМ ЗНАННЯМ!»

ВТернополі – на вулиці Львівській височать у небо будинки-красені. Це – гуртожитки Тернопільського національного економічного університету. Гуртожиток ще називають другою домівкою, яка приваблює у свої стіни молодих людей, які хочуть спробувати самостійно покерувати своїм життям. А ще гуртожиток – це домівка, у якій кожен відповідає за свої вчинки самостійно.

У директора студмістечка Івана Володимировича Плішка із початком навчального року клопотів вистачає, адже те, що студент при поселенні у гуртожиток підписав угоду, зовсім не гарантує, що він її прочитав, а відтак, одразу пробує встановити свої правила поведінки. Тішить, що це – поодинокі випадки... Бо, як розповідає Іван Володимирович, студенти, поселившись у гуртожиток, стараються якнайкраще презентувати себе ровесникам, у першу чергу через етику спілкування, культуру поведінки, моральність душі, бо розуміють, що саме своєю поведінкою вони завойовують собі право на проживання у другій домівці під час наступних років навчання.

До таких належить п'ятикурсник Олег ВАЦЛАВСЬКИЙ, який сьогодні розповідає читачам «Університетської думки» про гуртожитські будні:

- Олеже, Ви уже на першому курсі вирішили мешкати у гуртожитку?

- Ні, на першому курсі батьки навіть слухати не хотіли про те, що я хочу мешкати у гуртожитку. І я змирився. Але уже після першої екзаменаційної сесії я відчув дух колективного проживання, коли заїшов відвідати одногрупника.

Мені сподобалося... Уже те, що я отримав високі бали, – допомогло мені стати мешканцем гуртожитку. І тоді батьки мене зрозуміли. Мені подобається навчатися, тому упродовж усіх років я є відмінником навчання і навіть отримував стипендію Президента України, й, відтак, мешкаю у гуртожитку, де можна відчути себе справжнім студентом.

У гуртожитку усі мимоволі стають поварями, прасувальниками, прибиральниками... Ну хіба можна забути смак власноруч підсмаженої картоплі.

Саме у гуртожитку добре розуміється вислів: «Від сесії до сесії живуть студенти весело»...

А такі весело, бо і дні народження, й іменини, і перемоги, і невдачі колективно переживаються якимось особливо. У гуртожитку є можливість обмінятися думками, порадитися, як краще підготуватися до модуля чи іспиту, скористатися книгою товариша чи навчальним підручником... Якщо студент хоче знайти себе, то для цього створені всі умови: можна ходити на тренажери чи бігати, грати в шахи чи в шашки... Було би бажання!

Особисто я найбільше люблю ФУТБОЛ!!! Зараз ми живемо у час індивідуальної людини, або, іншими словами, кожен сам кує своє щастя.

- Олеже, якби Ви були ректором університету чи директором студмістечка, що би змінили у гуртожитках і в самому підході до поселення у них?

- Я би засклав балкони у гуртожитку № 3 – заради безпеки і теплозбереження. Не переповнював би кімнати і там, де має мешкати троє, – не підселяв би четвертого студента, щоби було вільніше і кращі умови проживання. Можна було би спростити і сам процес поселення у гуртожитки, щоби не стояти у черзі по кілька разів... Можливо, перейнявши досвід у колег, змінив би терміни підписання угоди, адже наші студенти підписують угоду на проживання у гуртожитку лише на один рік, а, наприклад, у Дніпропетровську – в митній академії, – таку ж угоду підписують на усі чотири роки навчання.

- П'ятий рік гуртожиток є Вашою другою домівкою. Чи відбулися якісь зміни за цей час – у самому гуртожитку, у студмістечку взагалі...

- Зміни очевидні – у багатьох гуртожитках адміністрація університету подбала про заміну вікон – маємо теплозберігаючі вікна, зроблено ремонт приміщень, замінено душові кабінки, умивальники, туалети; щороку оновлюється певна кількість меблів – столи, крісла, ліжка з ортопедичними матрацами...

- Олеже, Вам, як голові дисциплінарно-позбавлення комітету, члену студентського активу факультету фінансів, мабуть, доводилося, як то кажуть, ставити на місце порушників правопорядку.

- Доводилося. І не тільки ставити на місце, а й виселяти з гуртожитку. Зрозуміло, що студент у гуртожиток поселяється наказом ректора і виселити його можна також лише наказом ректора. Але й наше студентське самоврядування має власну позицію і вміє відстоювати її задля спокою мешканців гуртожитку й іміджу факультету, який представляємо у нашій спільній домівці.

Слово – першокурсниці!

Тетяна ЯЦЕЙКО (Ф-12, ФФ):

- Закохалася у студмістечко, коли привезла документи для вступу в університет, адже я родом із Городка Хмельницької області: прекрасні гуртожитки, вишукані доріжки, ошатні лавочки, ніде ні смітинки – так чисто-чисто скрізь; а ще – розкішні троянди, акуратно пострижені газони, спортивні майданчики і капличка Різдва Пресвятої Богородиці, у якій одразу поставила свічку святим за успішний вступ до обраного мною вищого навчального закладу. Я дуже хотіла мешкати у гуртожитку, тому одразу при оформленні документів написала заяву на проживання у ньому. І тепер – на дев'ятому поверсі, майже під самісіньким небом, вслухаючись у туркотіння голубів і милуючись доквіллям, бо з висоти видно ще більше краси, – мешкаю разом із трьома студентками. Встановили чергування у кімнаті. Наприкінці тижня, коли закінчуються домашні запаси, – готуємо їсти на загальній кухні, навіть готували гуртожитський борщ – адже це моя улюблена страва. Кімната наша затишна, бо кожен із нас намагається бодай хоч трішечки видозмінити свій куточок під власне «я». Пам'ятаю першу ніч у гуртожитку – сумну і тривожну, бо вперше була без батьків. Але ми з дівчатами швидко знайшли спільну мову, і тепер навіть вечори не такі довгі, бо навчання забирає багато часу, і репетиції, адже першокурсники щороку беруть участь у представленні груп «Ми – нова генерація», яку організовує і проводить відділ гуманітарної освіти та виховання університету.

Обрала ТНЕУ, частково, через те, що тут навчаються мої друзі. Та й батьки рекомендували. І я дуже щаслива, що навчаюся у такому престижному і такому красивому вищому навчальному закладі України. Обрала факультет фінансів, бо моя спеціальність фінанси і кредит дає широкі перспективи у майбутньому працевлаштуванні.

У ЗДОРОВОМУ ТІЛІ — ЗДОРОВИЙ ДУХ!

У Тернопільському національному економічному університеті створені найкращі умови для саморозвитку студентів, які дбають про своє здоров'я. До послуг студентів спортивні зали, майданчики, зал аеробіки, легкоатлетичний манеж, зал для ігрових видів спорту. Сьогодні на запитання «Університетської думки» відповідає випускниця ФМБМ за спеціальністю — менеджмент зовнішньоекономічної діяльності; майстер спорту України зі спортивної аеробіки, тренер центру фізичної культури та спорту ТНЕУ Алла ГРУБАЦЬУК

- Алло, як ти подружилася зі спортивною аеробікою?

- Уже на першому курсі я дізналася про різні види спорту у ТНЕУ і одразу вибрала спортивну аеробіку, бо ще у школі активно займалася цим видом спорту і навіть відстоювала честь своєї 28 Тернопільської школи.

- Можеш згадати свій перший візит на тренування...

- Та я його просто ніколи не забуду, адже нас – першокурсників ФМБМ – дуже приязно зустріли тренери Наталія Борисівна Вежнавець і Любов Петрівна Карпик, і нам вдалося, ніби ми знайомі з ними усе життя.

- Але на тренуваннях, особливо, коли хочеш чогось досягнути у житті, потрібно бути вимогливо-строгим...

- Розумієте, у цих жінках Бог мудро поєднав вимогливість і турботу, строгість, справедливість і людяність...

- Чим запам'ятався тобі найперший виступ?

- Уже на першому курсі я входила до збірної команди ТНЕУ, і ми вибороли для університету Кубок зі спортивної аеробіки Тернопільської області серед вищих навчальних закладів. Наш ректор Сергій Ілліч Юрій сам любить спорт і підтримує усіх, хто дбає про здоровий спосіб життя. Він привітав нас із перемогою, і відтоді, як дозволяє йому вільний час, ректор присутній на спортивних вечорах, які організовує кафедра спорту ТНЕУ.

- А згодом про красивих і спортивних студенток ТНЕУ дізналися в Україні...

- При сприятливій ректора університету, ми маємо змогу брати участь у чемпіонатах, кубках та універсиадах України зі спортивної аеробіки та фітнесу,

адже ми їздили у відрядження, наприклад, у Київ, Запоріжжя, Суми, Львів, Житомир, Красноармійськ, Донецьк, Севастополь, Ялту... Також університет постійно дбає про наше матеріально-технічне забезпечення, зокрема про спортивний інвентар, костюми, взуття та ін.

- Якоюсь мене запросили на прямий ефір "Ранок з ТТБ", і доки ми узгоджували із ведучою тему нашої розмови, для глядачів транслиувалася спортивна аеробіка. Я була приємно вражена тим, що оті красиві, стрункі, активно-спортивні дівчата — студентки нашого університету, якими тепер опікуєшся ти. Як підбираєш команду?

- Ще коли я була сама студенткою, тренер Наталія Борисівна допомогла мені підготувати цикл уроків зі спортивної аеробіки та фітнесу. Це було гарним стартом, і відтоді я, власне, на телебаченні продовжую справу свого тренера Н.Б.Вежнавець, а Любов Петрівна Карпик минулоріч передала мені естафету тренера, за що я їм дуже вдячна. Моя команда – це кращі студенти збірних команд ТНЕУ, серед яких Юлія Лукова, Орислава Вага, Назар Дудар, Юрій Кушнірук, Євген Мельниченко, Святослав Кузьма, Максим Чижевський, Зоряна Добровольська, Руслана Смерека, Аліса Кунах, Надія Сенетела, Вікторія Білоус та ін. Більшість із них – уже є кандидатами у майстри спорту, дехто виконав перший розряд зі спортивної аеробіки, але усі студенти продовжують наполегливо працювати над собою для самовираження задля здійснення мрії – отримати звання майстра спорту.

- Найбільша несподіванка у твоїй спортивній кар'єрі...

- Мабуть, коли нам подарували пило всмоктувач після того, як ми яскраво

виступили на відкритті спортивного комплексу у Чортківському інституті підприємництва і бізнесу ТНЕУ – збірна університету з фанк-аеробіки показала глядачам різні види танцю, серед яких хіп-хоп, латина, брейк данс, вакінг...

- Улюблений філософський вислів, який став девізом твого життя...

- У здоровому тілі – здоровий дух!

- Алло, чи допомагає у житті обра-на тобою спеціальність – менеджмент зовнішньоекономічної діяльності?

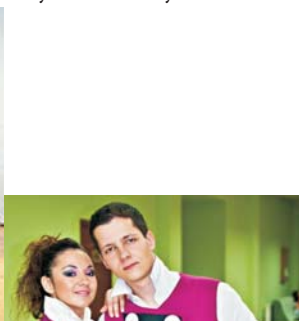
- Звісно, адже робота тренера – це робота з людьми, власне, і є менеджментський підхід до справи: організувати групи, знайти підхід до кожного характеру, підтримувати позитивний мікроклімат у команді, щоби мої підопічні уміли радіти успіхам колег...

Знання іноземної мови, мовну практику з якої я проходила під час навчання в Сполучених Штатах Америки, допомагає мені знаходити спільну мову зі студентами-іноземцями, які навчаються у ТНЕУ і бажають провадити здоровий спосіб життя.

- Що побажаєш студентам університету, які ще роздумують над вибором власних захоплень.

- Не роздумуйте ні хвилини, дорогі першокурсники, а сміливо започаткуйте здоровий спосіб життя – починайте із ранкового потягування у ліжку, підтримуйте швидкоку ходьбою свій гарний настрій і... приходьте на заняття, принаймні, зі спортивної аеробіки, які відбуваються щодня з 12.50 до 19.00 у залі аеробіки (гуртожиток 5). І будьте здорові!

**Спортивною аеробікою пробувала займатися
Марія БАЛІЦЬКА**

Леся ДЖУРОВСЬКА:

«МИ ВЧИМО СТУДЕНТСЬКУ МОЛОДЬ УНІВЕРСИТЕТУ В УСЬОМУ БАЧИТИ ПРЕКРАСНЕ...»

Тернопільський національний економічний університет відомий в Україні й у світі, зокрема, висококваліфікованими випускниками, які й утверджують авторитет рідного вищого навчального закладу. В університеті створені належні умови і для навчання, і для творчої самореалізації кожної молодої людини, яка довірила своє майбутнє ТНЕУ.

Виховувати студентську молодь можна по-різному, і саме культура — є важливою складовою роботи відділу гуманітарної освіти та виховання ТНЕУ. Сьогодні про роботу зі студентською молоддю розповідає завідувач сектору організаційно-масової роботи відділу гуманітарної освіти та виховання Леся ДЖУРОВСЬКА.

- Леся Володимирівно, відділ, у якому Ви працюєте, несе особливу відповідальність за молодих людей, що навчаються у ТНЕУ.

- Так, уже сама назва відділу гуманітарної освіти та виховання зобов'язує до відповідальності. Відтак, працівники нашого відділу основну вагу приділяють організації роботи творчих колективів, студій, клубів, де молода людина може розкрити свій потенціал; організують конкурси, в яких кожен студент може проявити і розвинути свої здібності. Минулоріч було створено та налагоджено роботу десяти студентських студій та клубів за інтересами, діяльність яких координують методисти нашого сектору. А плакють та розвивають талановиту молодь університету і діляться своїм досвідом високопрофесійні фахівці: заслужений працівник культури України Світлана Сорочинська, Алла Бінцаровська, Сергій Родько, Борис Салабчук та багато інших. Усі ми — єдина творча команда однодумців, яка працює задля спільної мети — вчити молоде покоління в усьому бачити прекрасне — все те, що не залишає байдужим.

- Першокурсники отримали студентські квитки — стали студентами. Леся Володимирівно, скажіть, будь ласка, як починається співпраця працівників відділу із першокурсниками?

- Вперше студенти знайомляться із творчістю художніх колективів на першOVERесневій святковій імпрезі, яка щороку урочисто проходить на Майдані Знань нашого університету. Наступним кроком, який надає хорошого імпульсу і динамічного старту роботі відділу, є конкурс презентацій груп першокурсників "Ми — нова генерація", він дає змогу студентам краще познайомитися і здружитися. До цього заходу причетні всі першокурсники, вони демонструють оригінальність і особливості саме своєї групи. Згодом студентів чекає ще один традиційний конкурс, який проводиться уже більше двадцяти років і допомагає молоді здружитися уже на рівні курсу, адже "Студентська Ліра" об'єднує творчо обдаровану молодь, дає змогу усвідомити свою приналежність

до великої спільноти — факультету. А далі протягом року в університеті відбуваються чисельні концертні програми з нагоди відзначення загальнодержавних свят, новорічно-різдвяні та великодні заходи, щорічні культурно-мистецькі акції, зустрічі, виставки, літературні, хореографічні конкурси...

- Кажуть, що гарною методикою у вихованні молодого покоління є розповідь про видатних особистостей, вартих наслідування...

- Тому й проводимо численні заходи, у яких висвітлюється правдива історія України, деякі замовчувані її сторінки. Серед таких — вечори пам'яті жертв Голодомору України, Героїв Крут. Також, завдяки постійній співпраці з молодіжними громадськими організаціями міста і області, проводимо зустрічі студентів університету із лідерами міських та обласних молодіжних громадських організацій та представниками державних структур.

- На Вашу думку, що найбільше відображає художньо-естетичну діяльність відділу?

- Щороку потужним масовим заходом, що відображає художньо-естетичну діяльність не лише відділу, а й взагалі університету, є творчий звіт художніх колективів та виконавців Тернопільського національного економічного університету. У ньому, як правило, представлені різноманітні напрямки студентської творчості — художнє читання, народна творчість, автентичні та сучасні пісні й танці, інструментальна класична та альтернативна музика. Звітують найкращі художні колективи нашого університету, серед яких — народний художній театр пісні «Для тебе», народна студія сучасної хореографії «Т.А.Н.Г.о», вокальний ансамбль «Галичанка», ансамбль танцю «Пролісок», що стали улюбленими в глядачів, гідно репрезентують українську культуру не лише у рідному навчальному закладі, а й в різних куточках України і навіть за кордоном.

- Час нестримно біжить вперед... Зрозуміло, що відділ гуманітарної освіти та виховання також вишукує нові методи і підходи до роботи зі студентською молоддю.

- Аякже, проведення виховних заходів відділу спрямоване також на пошук нових творчих рішень, які завжди стають яскравими подіями в культурно-мистецькому житті міста й області. Серед таких заходів – креатив-парад «Наші мрії здійснюються тут!» до Міжнародного Дня студента, конкурс акустичної музики та бардівської пісні «Срібні струни», презентації літературних та аудіозбірок, данс – шоу та ін. Прикладом творчого оновлення мистецьких проєктів стало здійснення телеверсій святкових концертів з нагоди новорічно-різдвяних та великодніх свят університету. Вперше у 2009 р. було запроваджено благодійний проєкт «Ректор ТНЕУ – дітям», в рамках якого творчі колективи університету щорічно проводять вистави-мюзикли для дітей соціально незахищених категорій

населення міста й області, а також для дітей працівників нашого університету. Новий творчий проєкт університету – телевізійний пісенний фестиваль «Крок до мрії», який проходить за сприяння ректора університету Сергія Ілліча спільно з телеканалом ТТБ. Завдяки цьому фестивалю відкриваємо нові імена виконавців, композиторів та поетів тернопільського краю. Також варто згадати і про молодіжні екскурсії та поїздки визначними місцями різних куточків України і закордону, які відбуваються за матеріальної підтримки ректора та профкому студентів.

- Леся Володимирівно, мабуть, нелегко віднайти у нашому краї художні колективи, які, окрім майстерності, вражали би також глядачів розмаїттям костюмів, адже це – кошти. І чималі...

- Так, завдяки щедрості, мудрості і далекоглядності керівництва нашого університету і особисто ректора Сергія Ілліча Юрія, наші виконавці завжди

одягнені у яскраві сценічні костюми, забезпечені якісними музичними фонограмами. Але ж, погодьтеся, це водночас зобов'язує наших артистів до ще більшої роботи над собою, до ще витонченішого шліфування майстерності... А нам приємно, що керівництво постійно сприяє творчому розвитку молоді, підтримує численні студентські ініціативи.

- Будь ласка, розкажіть читачам «Університетської думки» про матеріально-технічну базу відділу гуманітарної освіти та виховання ТНЕУ.

- За останніх декілька років у нас значно оновилася матеріальна база, а кращої актової зали у Тернополі годі й шукати, адже він забезпечений належною звуко-, світло-, аудіоапаратурою; є репетиційні кімнати, танцювальний зал. У минулому році відкрили вишукану виставкову залу, в якій маємо змогу проводити виставки декоративно-прикладного мистецтва, зустрічі з відомими митцями краю, а днями, також за сприяння адміністрації університету, ми відкрили Українську Світлицю – простору і затишну кімнату, яку оформили в народному стилі. У Світлиці будемо проводити заходи невеликого формату – зустрічі, бесіди, народознавчі свята, засідання студентських клубів. До речі, усі позанавчальні заняття для студентської молоді – безкоштовні. І справа лише за студентом: чи має він бажання, здобуваючи вищу освіту у ТНЕУ, самовиявитися і саморозвинутися, щоби стати гармонійною особистістю.

- Леся Володимирівно, відділ гуманітарної освіти та виховання проводить численні заходи, під час яких переможці і кращі виконавці постійно отримують подарунки...

- За чудові подарунки, які студенти отримують за участь в університетських конкурсах, фестивалях, чемпіонатах КВН, молодіжних акціях, ми вдячні студентському профкому, особисто ректору університету, який любить мистецтво і, як меценат, щедро підтримує культуру.

**Вихованням студентської молоді ТНЕУ цікавилася
Марія БАЛІЦЬКА**

ТЕТЯНА ШАРГАН СТУДЕНТКА 4 – ГО КУРСУ ФФ, СОЛІСТКА НАРОДНОГО ХУДОЖНЬОГО ТЕАТРУ ПІСНІ «ДЛЯ ТЕБЕ» ТНЕУ

У ТНЕУ отримую не лише якісну вищу освіту, а й море позитивних і захоплюючих вражень від студентського життя!

Не уявляю свого навчання в університеті без творчості. Інколи буває важко поєднати навчальну діяльність з насиченим концертним графіком, адже виступів завжди багато: і на рідній університетській сцені, і на сценічних майданчиках міста й області, де учасники нашого колективу – завжди бажані гості.

Захоплююся співом змалечку. І саме те, що зможу творчо самореалізуватися лише у ТНЕУ, стало чи не головним критерієм при моєму виборі вищого навчального закладу. Тому завжди із радістю поспішаю після лекцій на репетиції, де маю змогу не тільки себе творчо розвивати, а й просто відпочити душею, отримуючи насолоду від спілкування з друзями та художнім керівником нашого колективу Аллою Іванівною Бінцаровською. Я співаю у гурті «Струни серця» нашого театру пісні, де є мої найкращі подрузи; а також щороку із задоволенням граю ролі казкових персонажів у виставах-мюзиклах, які створюють в університеті.

Жодного разу не пошкодувала, що обрала ТНЕУ, адже тут я не тільки отримую якісну вищу освіту, а й море позитивних і захоплюючих вражень від студентського життя.

В УНІВЕРСИТЕТІ ЗБУВАЮТЬСЯ МРІЇ!

Культура

Нарешті здійснилась моя маленька мрія, адже це у липні 2010 року, коли вступила на Україно-німецький факультет, постановила собі, що обов'язково мушу побувати в Німеччині. Минулої осені я здала успішно тести «onDAF», відіслала пакет документів до Києва і чекала на відповідь аж до травня – саме тоді я отримала запрошення на літні курси у Франкфуртський університет імені Гете і повідомлення, що я виграла стипендію.

Мойй радості не було меж... Отримавши візу

в посольстві у Києві, із нетерпінням чекала 31 липня – дня, коли поїду сама до країни, в якій говорять мовою, яку вперше почала вивчати два роки тому. Хвилювалась я, хвилювалися мої батьки, але я знала, що повинна досягти того, чого так хотіла. Уже в автобусі познайомилась із студенткою Христіною з Кривого Рогу, разом із нею ми, після 28-годинної дороги до Франкфурта, прибули до університету, де нас привітно зустріли німецькі студенти і провели до гуртожитку, де мене на 14 поверсі чекала кімната. Так почалося моє самостійне життя в чудовому німецькому місті. На курсах, де ми мали 4-5 пар, я познайомилась з представниками багатьох країн: Китаю, Кореї, Японії, Росії, Білорусії, Литви, Грузії, Таджикистану, Турції, Словаччини, Іспанії, Італії, Індонезії, Франції та України (9 чоловік).

З німецькими викладачами ми їздили на Рейн і там на кораблі здійснили 3-годинну поїздку. По дорозі я з киянкою Соломією навчали німців та студентів інших країн говорити такі фрази: «українська мова є найкращою», «я люблю українську мову». Всім це подобалося, були задоволені ми, наші курсанти і викладачі. Іноді ми йшли по вулицях Франкфурта і співали українські пісні, а люди виходили на балкон, щоб послухати нас. 24 серпня ми на березі Майну співали Гімн України. Мені здалося, що почуття патріотизму там в нас були більшими, ніж вдома.

А ще була дводенна поїздка до Франції, яка залишила враження про Париж, Ейфелеву вежу, Лувр, Версаль.

Щиро дякую усім викладачам Україно-німецького факультету, а особливо декану, кафедрі німецької мови за допомогу мені у здійсненні моєї мрії, а студентам нашого факультету бажаю усім побувати в Німеччині.

Ольга ДИШКАНТ, студентка УНЕФ

ЛІТО-2012 ВВАЖАЄМО НАЙСКРАВИШИМ У НАШОМУ ЖИТТІ!

У Німецькому Дюссельдорфі на нас чекало багато яскравих вражень – нові знайомства та цікаві події. Але ми мали одну мету – покращити рівень знань з німецької мови, відвідуючи мовні курси та спілкуючись з молоддю.

Усі наші одногрупники були іноземцями й також мали велике бажання оволодіти німецькою мовою.

Наша група здружилася, і кожного дня ми ходили гуляти містом: відвідували надзвичайно красиві парки, вільні мистецькі виставки та визначні місця Дюссельдорфу. Увечері зустрічалися на набережній Рейну чи в одному з кафе у центрі міста.

Дюссельдорф – молодіжне місто, і студентське життя починається ввечері. Громадський транспорт курсує до пів другої ночі, але і цього було замало, тому не раз доводилося йти пішки до місця проживання.

Недалеко від федеративної землі Північний Рейн-Вестфалія знаходиться багато міст, що рекомендуємо відвідати, а саме: стародавній Трір, Кобленц (місто, що розташоване на річках Рейн та Мозель), Кельн (де знаходиться Кельнський собор), Ессен (рай для шопополіків), Люксембург (у якому знаходиться красиве старе місто та сучасні споруди ЄС), а також в Амстердам (місто, де велосипедисти мають більше прав, ніж автомобілі та пішоходи).

Хочеться відмітити особливий професіоналізм та якість роботи професорсько-викладацького колективу Дюссельдорфського інституту міжнародної

комунікації при університеті ім. Генріха Гайне, лектори якого проводили цікаві заняття.

Найбільшими перевагами відвідування подібних курсів є:

- подолання страху говорити німецькою;
- розширення географії знайомств;
- постійне використання німецької (у транспорті, супермаркеті, кафе, на вулиці, при спілкуванні з групою на різні теми: від обговорення занять до політичних питань).

Ми щиро вдячні кафедрі німецької мови, ДААД та ПК Дюссельдорф! Це було фантастично!

Студенти УНЕФ

В ОБІЙМАХ ЛІТА

побували студенти ТНЕУ, споглядаючи світліни учасників однойменного фотоконкурсу, який організував відділ гуманітарної освіти та виховання.

Своє вміння бачити світ крізь об'єктив фотокамери і ловити красиві миттєвості життя представили ті, хто цікавиться фотомистецтвом. Усі роботи ностальгічно нагадували тепле літо... Але конкурс є конкурс, тому й журі визначило переможців: на III сходинці – Юрій Кушнірук (ПЗАС-31, ФКІТ), на II – Владислав Дулиш (МЕЕС-51, ФМБМ), а I місце вибороли світліни Володимира Кусмарцева – третьокурсника юридичного факультету (ІП-35), який дарує шанувальникам «Університетської думки» Їхню Величність – ТРОЯНДИ!

НА ПОКРОВУ БАГРЯНИЛИСЬ КЛЕНИ

На Покрову багрянчилися клени –
Зичили в калини кольори.
Майстрував драбину дуб зелений,
Щоб здійняти Осінь догори.

Ніжна пані в золотій сукенці,
В капелюшку – з сонця і роси,
Підбирала кольори у жменці
Для магично-дивної краси.

Хизувались клени у лісочку...
Місяць всіх з цікавістю питає:
«Хто мережив красеням сорочки
Й комірці дбайливо зашпував?»

Все довкілля золотом розшите...
Хто майстерно чари ці творив?..
...Та мовчала Осінь, гордовито
Капелюшок збивши набакир.

На Покрову багрянчилися клени
Й хизувались, наче королі...
Зирих преспокійно дуб зелений...
Лиш синички тішились малі.

Марія Баліцька

Університетська
Думка

Засновник і видавець
Тернопільський Національний
економічний університет

Реєстраційне свідоцтво
ТР №424-24пр від 25.12.2006 р.
Адреса редакції:
46009 м. Тернопіль, вул Львівська, 11
+38(0352)47-50-63;
presa@tane.edu.ua
mariya-balitzka@rambler.ru
Тираж 1000 Зам. №3

Головний редактор Марія Баліцька
+38-067-26-76-493

Над випуском працювали:
Марія Одобецька, Петро Семешук,
Володимир Французов, Грина Олішник,
Олена Васильків
Фото – Відділ інформації та зв'язків
з громадськістю
Віддруковано у ТзОВ «Терно-Граф»
м. Тернопіль, вул. Текстильна, 18

За зміст і достовірність фактів відповідає автор публікації. Висловлені авторами думки можуть не збігатися із позицією редакції. Редакція залишає за собою право редагувати схвалені до друку тексти.

При передруку посилання на «Університетську думку» – обов'язкове!
Газета виходить з благої метою для
безплатного розповсюдження